

Beogradsko Novine

Br. 181.

BEOGRAD, utorak 9. jula 1918.

Izlaže: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u kraljevima zapadnodunavskim od 6. kr. četa po cijeni od 10 helera	Mjesečna pretplata: 600
U Beogradu sa dostrom u kuce 12 helera	500
U moskovskoj 12 helera	500
U Instranstvu 12 helera	400

Oglasni po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.

Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 28.

Primanje oglasa Kneza Mihaila ul. broj 38. Telefon broj 245.

Godina IV.

RATNI IZVJESTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 8. jula.

Borba oko tassonskih položaja istočno od Monte Petrica trajala je sve do poslije podne. Sedam se puta bacilo hrvatski otočanski 79. puk u protivnapadu na neprijatelja, sve dok navalna snaga neprijatelja nije bila škršena i on morao da pobegne u svojerovove. Zapovjednik otočanskog puka nadporučnik Karlo Zoller poginuo je junakom smrti na čelu svojih hrvatskih vojnika.

Inače nije na jugozapadnom bojištu većih borbenih djelatnosti.

U Arbaniji pošli su Talijani sa jakim zapadnim krilom na napad na srednjoj i donjoj Vojuši. Mi smo u dolini rijeke napred pomaknute predstaze povukli prema glavnom položaju.

Načelnik glavnog stožera.

Ubijstvo kao ratno sredstvo.

Prekuje prije podne ubijen je u Moskvi carsko-njemački poslanik, grof Mirbach. Dva nepoznata čovjeka, koji do sada nijesu mogli biti ni pronađeni, ni uhapšeni, prodri su uz mirljubive izgovore u sobu ovog diplomata, koja su sa nekoliko metaka iz revolvera i bačenim ručnim bombama sruvnili sa zemljom. Čim se doznao za ubijstvo, došli su komesari za spolne poslove, Čičerin i Karahan u poslanstvo, i izjavili savjetniku poslanstva, Riezleru, svoje ogorčenje i žaljenje zbog potresnog dogadjaja. Takođe i druge vodje sovjetske vlade izjavili su svoje negodovanje o zločinu, nagašavajući, da će atentatori biti bez milosti kažnjeni. Od onda je samo to konstatovano, da zločinci pripadaju grupi krajnjih socijalnih revolucionara, koji su ovim ubijstvom imali dati znak za ustank protiv boljevika. U vezi s time čulo se ime nekog Savinkova, koji uživa žalostnu slavu, da bude neki vodja nastojanja četvornog sporazuma u Moskvi te posrednik Čehoslovaka i menjevika.

Poslije konstatacije činjenice, da su u posrednoj vezi sa ubijstvom njemačkog poslanika bili upliv sporazumih sila i njihov novac, čini se, da su pred cijelim svijetom otkriveni glavni motivi ovoga zločina. U početku svjetskog rata podjari su političari u koalicijom centrima veliku borbu na rod ubijstvom u Sarajevu. Danas, na pragu pete godine rata, pokušavaju da sasvim nepovoljnom toku dogadjaja opet ubijstvom dadu za sebe povoljni smjer. Prema njihovom mišljenju prouzročio je istup Rusije iz rata

nepovoljan položaj koalicije na zapadu. Zato i teži koalicija za tim, da istorijsku činjenicu obrne i da nekadašnju carevinu opet preobrat u zaračenu državu na strani sporazuma. Ona počinje ovaj pokušaj ratom protiv mira u Brest-Litovsku i protiv potpisniku ovog ugovora, boljeviku, koje prema njegovom pojmljivanju treba srušiti. Uporedno sa ovom borbotom protiv sovjetske vlade imaju sporazumne sile na prvom mjestu u oku Njemačku i Austro-Ugarsku. Njima ne pristaje u račun, i vrijedja ih po svoj prilici u velikoj mjeri, što je četvorni savez od uspostave prijateljsko-susjednih odnosa zadobio kod ruskog naroda poštovanje i simpatije. Ljudi, koji su u Rusiji još prije duže vremena pogrdjivali Njemačku i njene saveznike, neštali su sa političke površine javnog života. Na njihovo mjesto došli su uvidjajni elementi, koji, — svjesni, da same Njemačku može palj ruskoj državi pomoći da se digne, — dokumentuju pak preokret osjećaja u korist središnjih vlasti, o čemu daje jasna dokaza jedan članak zvaničnog lista sovjetske vlade, „Izvještaj“. Ovdje glasi jedna rečenica: „U petoj godini ratovanja opaziće nekadašnji saveznici, da se nalaze protiv ruske vojske zajedno sa pruskom vojskom.“

U ovom kritičkom trenutku odlučile su se dakle zapadne sile po drugi put, da političkim ubijstvom zatjeraju klin između Rusije i njihovih novih prijatelja. Prema njihovoj odluci trebala bi zločinučka činjenica jačati protivreoluciju, te uz vojničke mјere Velike Britanije i Japana postaviti argument potrebe iz same umutrašnjosti zemlje. Dok se izvršava strategijsko primicanje Engleske na ruskoj obali Ledeng Mora od Kola i Murmansa do Arhangelska, dok Japanci sa kratkom izjavom, da njihove mјere važe isto tako kao i engleske na murmanskoj obali za interes četvornog sporazuma, iskrcaju svoje čete u Vladivostoku, — dote ide češko-slovačka pomoćna garda u zapadnoj Sibiriji i na Uralu iznad na susret ulasku koalicije spolja. Da bi ratni plan zapadnih imperijalista protiv boljevičke Rusije izgledao kao potpun, dogadja se ubijstvo na njemačkom poslaniku u Moskvi, i kao bengalska vatra osvjetljuje brzinom mnjene mračne prostorije, iz čije zaguljive atmosfere kuju svoje spletke usrećoci i oslobođeci svijeta, kao i apostoli čovječnosti. I opet je svjetski rat došao do odlučne tačke, i opet objavljuje jedno ubijstvo iz zaseđe ratna sredstva, čijom pomoću hodočašće neprijatelji središnjih vlasti da izbave Evropu.

jer su one godine i šljive iznevere, te kraj splasnute duhanke i još praznije lulu, odbacio Gjuka i Marka i Musu, život mu dodijao, najvolio bi, da ga više nema. Prijašnjih minulih godina sadio je Gjuka duhan kradom na salatu, dok nije nadrlao; prije četiri godine uhvatili ga finansi, i prisjela mu sadnja, četvrtast je dana morao odreštovati u „stukauzu“ u Vinkovcima. Poslije se pročulo, da ga je izdao, njegov protivnik stolar „crvenika“, s kojim je on, Gjuka, imao nekoč nekaku svadbu u bircazu kod „Grbe“, i koja se riješila time, da je Gjuka protivnika nekoliko puta — pernio.

Eto odatile i osveta. Od onoga krozimog doba, probavljenoga u vinkovčkom „stukauzu“, prošla Gjuka volja, da se bavi zabranjenim povrćarstvom. Jednoga zimskoga dana, kada bi poljane prekrlo bijeli snježni veo, i kada su se ovce zatvarale u letve, zadržavao se Gjuka oko kuće gospodara, koji je bio sam sa ženom. U ove besposlene dane pomagao je Gjuka kod manjih poslova, a u doljice je i čitao, čitao pjesme o Marku Kraljeviću i Musi Kesedžiji, koje je pročitao nebrojeno puta, da ih je već znao naizust. Pored Marka i Muse imao je još dva ljubimca: lulu i polić. draži pun nego prazan.

Trideset je godina Gjuka u čica-Mate, a takve se betege nije još napatio ni proživio: došao rat, porastao potrošak duhana, vremenom ga sve manje i manje, a što ga se i moglo kupiti, to je jako poskupilo, madžara kako tako, ali onoga bosanca, toga sebi Gjuka nije mogao priuštiti, jer to njegove prilike nisu dopuštale. Nadošla i opet zima, pokral praznog polića,

Stegemann o položaju na zapadu. Njemačko-ruski odnosi ne će biti pomučeni. Bjegstvo iz Parisa.

Srpska oslobodjačka demokratija

Uvijek se mora na to obraćati pažnja, koliko malo imaju moralnog prava zemlje, koje se prema nama pod oružjem nalaze, da nam svoja demokratska državna uredjaja predstave kao neko idealno stanje, što one marljivom propagandom već pođavna čine. Tako srpska nazovi-skupština na Krfu i Srbiji koju u izgnanstvu žive u Švajcarskoj, traže u ime „demokratije“ i „slobode“ da se jugoslovenske oblasti Austro-Ugarske prisajedine Srbiji, u čemu ih Italija potpomaže. I Talijani se drže kao patentirane demokrate! Da osmotrimo malo izblize rovarene je gospode, koja se nalaze daleko od borbenе linije.

Tu je na prvom mjestu ministar predsjednik Nikolaj Pašić, koji se još uvijek slavi kao najveći državnik Srbije, i ako on prije svih nosi na sebi odgovornost i krivicu zbog tragične sudbine, koja je snašla ovu nesretnu balkansku kraljevinu. Ne čemo da govorimo o njegovoj mračnoj prošlosti, o njegovoj mladičkoj zanesenosti, kao djaka tehničke u Žurčicu, o njegovoj velezidaju prema kralju i otadžbini kao agent Bugarske za vrijeme srpsko-bugarskog rata 1885., nego čemo samo njegovim djelima iz najskorije prošlosti i sadašnjosti pokazati, da je on sve drugo, samo ne demokrata u idealnom smislu riječi.

Sjetimo se prije svega na to, kako je Pašić svršio s nekoliko stotina srpskih časnika, čija načela nisu ništa godišta. On je jedan prividan atentat protiv prijestolonasljednika Aleksandra, povodom čega je on dočinio časniku uapsio. Mnogi su od njih striješani, a ostatak je prognao u Afriku. To se dogodilo u isto vrijeme, kad su Srbi protestovali protiv austro-ugarskih sudova koji su izrekli smrtnu presudu nad ljudima, čiji je revolucionarni rad bio redovnim postupkom sa svim dokazom. Car i kralj Karlo je medjutim, poslije svog stupanja na prijesto, sve te osudjenike pomilovao.

Osim toga pada Srbima u izgnanstvu i to na um, da sa izvanredno dobro predstavljenim ogorčenjem upozore na to, kako je od zaračenih zemalja Austrija bila jedina, u kojoj se parlament nije sastajao. No, kako je poznato, sazvan je pod miladim vladarem austrijski parlament opet. Tamo su se smjeli odbratili najžešći govor protiv vladu grofa Stürgkh i Seidlera, a da nije učinjen ni najmanji pokus, da se sloboda govora makar samo ograniči. Kako se medjutim držao

gospodin Pašić prema skupštini na Krfu? Francuska vlada moralna ga je tek primorati na to, da početkom godine srpski parlament sazove. Kad je ovaj najposlije počeo raditi, onda je svako mogao biti svjedok jedne od najvećih parodija parlamentarizma u prvidnim demokracijama. U prkos svega truda „velikog“ državnika, za sebe skupi stvarnu većinu, — pri čem nije nedostajalo podmićivanja, za koje su mnogi srpski narodni poslanici bili odvijek osjetljivi, — ipak je bio u manjini, i zato je izbiljala vladina kriza. Ali svijet nije smio o tom dogadjaju ništa saznati, i zato je Pašić dao, da se putem Havasove agencije o njemu širi lažan prikaz. Što se naknadno u skupštini konstatovalo.

Pašićev kabinet ostao je onda i dalje u službi. I sa hladnim je posmjehom on dopustio, da u sjednicama od 28. marta do 14. aprila preko njega prijedje čitava serija interpelacija, koje su se vrtjele oko pronevjere i kradje državnog novca, kako su blyši defraudanti i drugi mračni poštenjaci zabiljali najveće državne službe, o ubijstvima srpskih časnika iz zaseđe i o vojniciima i jugoslovenskim dobровolicima, — a to prljavo rublje pralo se u redovno određenim tajnim sjednicama.

Tako eto izgleda demokratska vlada g. Pašićeva, a isto je tako i sa demokratskim slobodama pod njegovim režimom, tako da se bez pretjerivanja može reći, da stanovnici područja c. i k. vojne glavne gubernije u Srbiji bez obzira na važenje ratnog prava, bez koga se ne može vladati u vojnički okupiranoj zemlji, uživaju veću slobodu nego li Srbii u izgnanstvu i jugoslovenski emigranti u sporazumnim državama. Tako su na prijesto u Švajcarskoj od svake trojice Srba po dvojica plaćeni špijuni i agenti izazivajući srpske vlade odnosno srpskog generalnog konzulata u Ženevi. Svi nezavisni Srbii u Švajcarskoj znaju za imena tih uhoda i za njihove prihode. Još mnogo gore prolaze oni Srbii i Jugosloveni u sporazumnim državama, koji su protivniči g. Pašićeve politike. U Francuskoj takve ljudi prosto denunciraju kao „defektiste“ i austrofilne, a posljedica takve denuncijacije obično je zatvaranje u koncentracijskim logorima ili čak sprovodenje u pravcu Toulon-Bizerta-Soluna, na kome ih putu često „poljede mrčina“. Te su sudbine u prvom redu oni austrijski i ugarski podanici Jugosloveni, koji ne će da izjavljaju svoju domovinu. Evo, to su djela „oslobodilačke demokratije“ g. Pašića i njegovih iznećera!

Jedan saradnik lista „Deutsche Tageszeitung“, koji se vratio iz Odese, i posljednjih se dana mjeseca maja razgovarao sa grofom Mirbachom, izvještava, da je poslanik zabiljao mnogo simpatija. Anarhisti su već namjeravali, da ubijanjem poslanika Njemačku izazovu. Kad je novinar o ovim zavjerama grofa izvestio, odgovorio je poslanik, da se ne da uplašiti.

Kerenski o njemačkom poslaniku u Moskvi, još prije ubijstva.

(Naročiti brzajav „Beogradske Novine“)

Zenova, 8. jula.

Prije, nego je vijest o Mirbachu u tom ubijstvu stigla u Paris, izjavio se Kerenski o djelovanju moskovskog njemačkog poslanika, da je lični upravni organičen. Kerenski je izjavio, da sporazumne sile moraju sve učiniti, kako bi Rusiju oslobodile od njemačkog upliva.

Odstup državnog tajnika Kühlmann-a?

(Naročiti brzajav „Beogradske Novine“)

Berlin, 8. jula.

U političkim krugovima se pouzdano govorilo, da je državni tajnik pl. Kühlmann podnio ostavku. Ova vijest je

Tako ču ja, mudrovać dalje, naći jedan put, pa drugi put, kad prva trojica satove dobiju i razglasite poslu, sve će to k meni na jaginu; alaj će biti darmara, momci, ljudi navaliti čes „Daj meni, daj meni Gjuku bešteliu“, a ja ču njima: samo čekajte ljudi reda, a uz to ču pušti bosanac sve stolari „Crvenkiki“ ispred nosa. — Uživo se Gjuka u taj svoj pothvat, pak se još istog dana dao na traženje prvi mušterija. Od podne do mračna obilao selo, sreća mu posluži, našao trojicu momaka: Ivu Musinu, Marku Nikolina i Pavu Kećinu, svaki mu odmah dao tri forinte. Još neki htjeli, no obrekli, dok vide kakvi će satovi stići, da će i oni onda da im Gjuku „bešteliu“ iz Beča. — Baba Ivka Kablareva zaiskala od Gjuke onu knjižicu sa slikama, da dade djeci, da se igraju i da polipe po duvaru u kućaru ali joj Gjuka odbrusio, da ne da.

Istu večer navratio se Gjuka komšiji Johani, ovaj napisao „nemečki“ narudžbinu i doznačnicu, koju su slučra poslali u susjedno selo na poštu. Odsada je Gjuka željno očekivao i izgledao danonice Imru, nadajući se satovima.

Prošla jedna nedjelja, pa druga i treća, a satovi nijesu prisjeljeli. To Gjuku donekle i zabrinulo, ali se tješio: doći će, nije to kac iz njegova selu u Vinkovce ili u Djakovo, već tamo treba vremena, tako je govorio i momčima, kada su ga pitali. Prošla već i petna sedmica, a da pošljika stigla nije. Bila baš nedjelja. Gjuka na dvorištu nešto šeptlje, kad začinje pred kućnim vratima larinu i prepriku, bila to njegove mušterije. Začuo i čica-Mata pred kućom vrtcu, išašao da vidi što je,

gleda da je u toliko prerađena, što je nje-
ga car pozvao k sebi tek za subotu, da
se s njime razgovori o važnim pitanjima.
Spojni znaci govore o tome, šta će
Kühlmann odstupiti tek za 3-4 nedje-
la, za koje vrijeme treba da se sostane
Reichstag.

Intervencija sporazumnih sila u Rusiji.

Japanci u Vladivostoku.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 8. jula.

Prema jednoj petrogradskoj vijesti,
japanski general Dato je molio svoju
mladu, da pošle radi potpore nove borač-
ke snage u Vladivostok. Još se ne zna,
šta je japanska vlada odgovorila.

Za sad još nema ruskog ultimatuma o
protjerovanju sporazumnih sila.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 8. jula.

Kako se iz Petrograda javlja, ruská
mlada je riješila da za sad ne otprije
najavljeni ultimatum o protjerivanju če-
ta sporazumnog saveza i Čeho-Slovaka.

Dogadjaji u Rusiji.

Vijest o ubijstvu bivšeg cara obična laž.

Kb. Moskva, 8. jula.

Prema petrogradskoj brzjavnoj agenciji
brzjavaju je podpredsjednik izvršnog
odbora savjeta narodnih komesara u Jekaterinoslavu, da je vijest
o ubijstvu cara jedna obična laž.

Borbe u Sibiru.

Kb. Stockholm, 8. jula.

Prema izvještaju petrogradskog
brzjavnog ureda, sovjet iz Vladivostoka
javlja, da su čete Semenova
pretrpile u Transbaikaliji težak poraz i da su se povukle.

Borbe na zapadu.

Evakuacija i razaranje Pariza.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 8. jula.

Jedan neutralni gradjanin, koji se vratio iz Pariza, piše, da je Pariz do sada ostavilo milijun osoba. Građanskostanovnišvo, koje preplavljuje Pariz, prouzrokuje velike potiske u štarni. Većina umjetničkih predmeta već je uklonjeno iz Pariza. Njemački strogovi tipa „Gotha“ razvrađuju čitave dijelove grada. Najveći pustiš prouzrokuju letaće bombe, koje padaju većinom kod ministarstva rata i u latinskom predgradju.

Stegemann o položaju na zapadnom
bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Znameniti krajevi u Srbiji.*

Njihova istorija.

IX.

Valjevo i okrug.

Obrenovac. Na Tamnici, za tri kilometra pred predjašnjim njenim ušćem u Savu, a nedaleko od Kolubare, nalazi se varošica Palež, ali 1859. g. na molbu stanovnika, knez Miloš je dozvolio da se provode Obrenovac. U prvom i u drugom ustanku bilo je mnogih bojava na starom Paležu. Obrenovac se za poslijednji 20 godina vole živio razvoju i uvećanju, on je živo mesto izvoznom tegovinom: stokom, šišarkom, dugama, lojam i drugim domaćim proizvodima. Naročito je tu osetno živuhala izvoza trgovina od kad je Obrenovac vezan željeznicom s Valjevom.

*) Ostavljeni narjeće piševo.

Faljen Isus Gospodaru!

Evo mi Gjuka Gosića, Iva Musića, Marka Nikolina i Pava Kečića i Čiča-Mata Čablarović pozdravljamo Vas, da smo satove odavno od Vas beslovali, ali onda niti satove niti novaca, zato se ne šalite, nego nam robu šaljite. Želimo Vam, da u združljivu i veselju poklade otačite.

Gjuka Gosić i drugovi.

Još su naslov iskitili i opravili na poštu.

Odsada su strpljivije čekali, samo je Gjuka dan na dan s jedeći u zapečku študirao i prigovarao sebi, kako se bez potrebe uputio u ono, bez čega je mogao biti. Zabrinuo se čoviek, a nije bome ni šala, od momaka pokupiti novce, pak još od onakva tri rabadžije, kakvi su ovi bili, bez potrebe toliku sebi brigu na vrat natovario. Postarao je gotovo Gjuka za to mjesec dana, sve misli i misli i u jednu smislu, a nikako ne može dokučiti, kako će se svršiti taj pothvat, ta njegova špekulacija. Tako čekao Gjuka na satove, pušio filter, a kada ovog nije bilo, stiskao praznu duhankesu. — Otkako su poslali list prošlo opet dvije nedelje.

Jednoga dana zaputio se Gjuka na poštu u susjedno mjesto, da reklamira novac i pismo, tako ga naputio učitelj. Na pošti se njegova stvar u brzo razjasnila. Novac, što ga je Gjuka otpremio, radi pogrešno je adresao kao i list prije kratkoga vremena vraćen iz Ugarske. Susjed Johan napisao je naslove pogrešno, umjesto Beč na-

U b. Na reči Ubi, prioci tamnavskoj, a na mestu odakle se dojma ove reke počinje širiti u prostranu ravnici, leži varošica Ub, na sredokraki iznad Valjeva, Sapea i Obrenovca. — Na Ubu je nekad bila samo turska karaula, pa su se malo po malo množili stanovnici, te je sad prava varošica i stolica tamnavskom sreži.

U valjevskom okrugu ima ovih značajnih mesta:

Zabrežje, selo na Savi, pola sata od Obrenovca (Paleža). Tu je austrijski kapetan Mihajlović 29. jula 1788. godine podigao sanac i utvrdio ga topovima. Tu je docnije bio sanac i za vreme prvog ustanka.

Nova istorija Srbije zabeležila je nešteće 1813. godine jedan znameniti događaj, koji se desio na Zabrežju. Tu je te godine knez Miloš, videći da je Karagjorgje s tolikim vojvodama ostavio Srbiju, skinuo se vrata vojvođanskog sablju i predao je Janku Nenadoviću da je dočuve njegovom sinovcu Risti, sinu brata mu Milana, kog je Jakov bio izvez iz Beograda da ga vodi sobom u Austriju. Vojvodama, koji su ga zvali da i on predje s njima Savu, knez Miloš je odgovorio: „Idem ja svojoj kući, u svoj narod, pa šta bude narodu, neka bude i meni!“ Knez Miloš je tu obukao seljaci gunj, pa se vrati u Rudnik među narod. Tim je gunjem pokazao, da je smeto to stanje stalno i nepromenito, a sve drugo da se menjao. — „Narode, snago moja!“ rekao je knez Miloš u svojoj proklamaciji od 1859. godine, i imao je pravo.

Na Zabrežju je jak izvoz, naročito sljiva.

Zvanično javljaju: 6. junu su dva odreda pomorskih letača zbroja mornarice, pod vodstvom nadporučnika u pr. Cristiansena i poručnika u pričuvu Bechera, pogocima bombi i vatrom mašinskih pušaka teško povredila engleske torpednjače E 25 i E 51 na ušću Temze. Neprijateljski razorači su pokušali da pogodjene brodove izvuču. Opaženo je, da se E 25 nalazi u tonjenju.

Razne brzjavne vijesti.

Ciljska vlada demisionirala.

Kb. Santijago de Chile, 8. jula.
(Havas.) Kabinet je podnio ostavku.

Brantingovi pokušaji oko uspostave „internacionale“.

Kb. Kopenhagen, 8. jula.

Pariski dopisnik lista „Nationaltidende“ razgovaraće sa vodjicom socijalista, Brantingom, koji je izjavio, da će pokušati uspostavu internacionale, čim bude za to mogućnosti. Ali za vrijeme obe ofenzive to je nemoguće. Prema Brantingovom mišljenju protivniz između francuskog socijalista samo je prividna. Čak i najmirsobiviji medju njima čvrsto su odlučeni, da svoju domovinu brane. Antimilitarizma nema medju francuskim socijalistima.

Gradjanska uprava na ostrvima Tihog okeana.

Kb. Tokio, 8. jula.

Na ostrvima Tihog okeana, koja su zauzele japanske trupe, uređila je vlada gradjansku upravu.

Gradjanska uprava na ostrvima Tihog okeana.

Kb. Tokio, 8. jula.

Na ostrvima Tihog okeana, koja su zauzele japanske trupe, uređila je vlada gradjansku upravu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja, da je bilo pravilno mišljenje, koje je ovde zastupano, da će se njemačka ofenziva tek poslije isteka borbi, koja je ona izazvala, moći ocijeniti. Mi ćemo u septembru u toliko jasnije viditi, što će se pri isključenju političkih kompleksa slika vojničkog razvijanja moći viditi u čvrstom okviru. Ako se rat 1918. ne svrši, onda mu se ne može odrediti rok ni u vojničkom ni u političkom pogledu.

Stegemann o položaju na zapadnom bojištu.

Kb. Bern, 8. jula.

O položaju na zapadnom frontu piše poznati vojnički stručnjak Stegemann u „Bundu“: Njemiči se sed ograničavaju na odbranu i prikupljaju svoje snage za novi glavni udar. Danas ne postoji više nikakva sumnja,

Osiguranje VIII. ratnim zajmom

ječić je bio plodan pjesnik i od 1818. godine do smrti štampano je nekoliko knjiga lirske i epische pjesama, od kojih su najpoznatije: „Srce“ (1850. godine), „Cvijet“ (1858. godine), „Vršidba“ (1861. god.), koja je doživela i izdanja, što je za ono vrijeme bio lijep uspjeh; 1864. godine izšao je „Krvava košnja“, koja je štampana čiticom i latinsicom. Sundeć je kao pjesik u vremena simpatična sonda. Bio je podjednako omijenjen i miju Hrvatima. Njegove pjesme do duće prestavljaju suviše jednoliko podrazumevanje narodne poezije, a i kad je podlažava, Sundeć odlično podrazumeva narodnu poeziju, jer je odličan poznavalec narodnoga jezika. Ako njegova poezija možda ne može uvijek podnosi današnjem kričko mjerilo, to su one ipak u ono vrijeme bilo vrlo lijepo primjene i povoljno su uticale na mlade narastaju. U ostalom u ono vrijeme još je bio opšte rasprostranjeno mišljenje da nema veće poezije nego je narodna, a čistota jezika smatran je kao najveća kujževna vršina. — 7. jula 1885. godine rođen je u Kaukazu njemački pjesnik Ludwig Ganghofer. Svršivi studije u Münchenu i Berlinu Ludwig Ganghofer bio je neko vrijeme dramaturg bečkoga „Ring-Theatera“ koji je dočinio uništen strahovit posao, zatim je neko vrijeme radio kao feljtonista na bečkim listovima, a se 1895. godine primio za upravnika jednog pozorišta u Beču. Dočinio se preseos u München gdje i sada živi. Od mnogobrojnih Ganghoferovih romana i novela najomiljenja su i najviše se citaju djela, u kojima Ganghofer lijepo opisuje seoski život u alpskim krajevinama južne Bavarske. No Ganghofer odlično obradjuje i druge slike, kao što na primjer u romanu „Racche's Scarpa“ opisuje život u srednjem Carigradu, — 7. jula 1893. godine umro je u Parizu znani francuski književnik Guy de Maupassant (izg. Gi de Maupassant). Guy de Maupassant je 5. avgusta 1850. godine u zamku Mirmesnilu u Normandiji. Svršivi studije, bio je neko vrijeme činovnik u nekom ministarstvu. Još se dosta malo odao književnosti, a po upustvinu svoga učaka, čuvenog francuskog književnika Gustavea Flauberta. Govore da je Flaubert godinama cijenio mlađome početniku rukopise, da bi ga time načinio da se sve većma usavrši i da dođe sreću. Počeo je da se svaki put objavi u svojim književnim uspjesima. Prvi put se počeo u širim krugovima svojom psihološki fino razrađenom realističkom novelom „Boule de Su“. Kao slike za tu novelu uzeo je Maupassant neku epizodu iz njemačko-francuskog rata, koju je vjerovatno i sam doživio. Maupassant je do duše često do odvratnosti naturnista i realista, ali tu svoju osobinu opet ublažava lijepim opisima i finim crtanjem karaktera. U nevi i jači no u romanu, što se objašnjava time, da je Maupassant radio vrlo brzo i mogao pa nije imao kaj sistematički da razradi svoje romane. Za samo deset godina izdalo je čitavih 27 knjiga. Maupassant je možda onaj moderni francuški, a ne opšte strani pisac, koji je najviše provodjen i čitan kod Srba. Mnoge Maupassantove novele sve su se nanovo pojavile u podliscima dnevnih listova i po deset i petnaest puta. Mnogi od njegovih romana išla su u Beogradu u srpsko-hrvatskom prijeku, tako na primjer čuveni roman iz novinarskog života „Bel-Ami“ (a prijevodu pod naslovom „Ljepi Gjorge“) i tužni bračni roman „Uno Vie“ (Jedan život). Posjedovali su se djelat „Mont Oriol“, „Pierre et Jean“ i „Fort comme la mort“. Njegove mnogobrojne novele, koje su kadašno rekorsko valjala sve bez razlike, kada su originalno po prijevodu poznate beogradskoj čitalačkoj publici, prikupljene su u zbirke, koje obično nose naslov prijevjetke, koja je prva po redu u zbirki. Tako na primjer: „La maison Tellier“, „Miss Harriet“, „Monsieur Parent“, „Le Horla“, „L'inutile beauté“, dramatizovao je svoju novelu „Musotte“ i postigao je velikog uspjeha. Godinu dana pred smrti Maupassant je umro obolio. Izgleda da je porodica Maupassantova bila u tom pogledu naslijedno opterećena, jer su i stariji brat Guy de Maupassanta i još nekoliko njegovih rođaka bili umnobičani. 1897. godine podnijet mu je spomenik u pariškom parku Monceaux.

Na jučerašnji dan, 8. jula 1709. godine pobedio je ruski car Petar Veliki kraljevstvo nepobjedjenog švedskog kralja Karla XII. u krvavoj bitci na Poltavi. Poslije te bitke morao je Karlo bježati u Tursku, pa se tek poslije duge odljevati u domovinu. Na današnji dan, 9. jula 1807. godine zaključen je u Tizižu mir između Francuske s jedne i Pruske i Rusije s drugo strane. Svečano potpisivanje mira izvršeno je na nekom lijepo ukrašenom splavu, koji je bio ukravljen na sredini rijeku Njemanu. Tim je miron Pruska svedena na polovinu svoje teritorije. Kako se Napoleon prilikom potpisivanja mira razrio, on je samo „iz obzira i ličnim simpatijama prema ruskom imperatoru Aleksandru, odustao od naloge da potpuno učini kraj Pruskoj kraljevstvu.“

Ona jedva ustade i podje po šesnaest kaput. (Nastavice se.)

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . . Kruna 4
Mali glasniku: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . . Kruna 4
Mali glasniku: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

Trgovina Jovana Bene

Petrović: Gramatika (čitalice)
Njemačkog jezika
Francuskog .
Engleskog .
Talijanskog .
Ruskog .
svaka K 5-50
Može se dobiti u knjižari

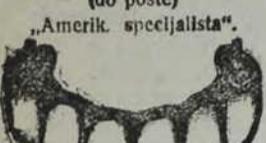
"NAPREDAK"

Beograd,
Kučaj Mihajlova ul. 9.
1176-VII

DIPLOMIRANI DENTIST
Beograd, Kralj Milana ul. 57,
specijalista za vještacke zube u
zlatu i kaučku po najboljoj
američkoj metodi. Izrađuju
solidna. Materijal najbo
je kaučeve. Prima od 8-12
1-6 sati po podne. 1045

Dentista F. B. Brill
— Beograd —
Makedonska ulica broj &
(do pošte)
„Amerik. specijalista“

"ZUBE" vještacke u zlatu i
kaučku samo se u mom
ateljeu izrađuju po najboljem
originalnom američkom s
istem. Primam od 8-12
Nedjeljom od 9-11.

1044

Kupovine i prodaje.

Prodaju se dva
klavir-pianino.

Upitati Simina ulica 15.
38075-2

Na prodaju:

špeditorska kola, zgodna da
ih vuku bilo ljudi, bilo konji,
dvije kade i 1 Šivača mašina.
Upitati u Kralja Aleksandra
ulici 110, Petra Lemereta, Il
mara.

38133-2

Na prodaju:

tri persijska člina i jedan pi
roški. Kralj Aleksandrija.

38132-2

Planino

prodaje se u Studeničkoj ulici
broj 5.

38125-2

Prodaje se:

putničku korpu i kofer.

Vidjeti u bakalinci Makzen
jeva ul. 67b, posljednja trams
ajska stanica.

38116-2

Prodaje se:

Salonska garnitura od crve
nog pliša, ormani, pisaći sto,
veliki štednjak (šperherd) i
druge stvari. Vidjeti od 10-12
sati prije podne u Donjol ul
br. 91, 1. sprat, lijevo.

38141-2

Kupujem nova ili već upo
trebljavana, žuto likirana, la
gana lovačka kola.

38144-2

Na prodaju
7 mladih llijander,

žutih, bijeli i roza, Niška u
lica 28.

38148-2

Imam na prodaju

jednu emajiranu kadu kom
plet sa kazanom za grjanje
vode i tušom, dvije ukrasne
veće bronzone peči, podešene
za grjanje većih odjećenja.
Upitati kod Milana Ilića, Il
mara, Dečanska ulica 4.

38146-2

Veš, čaršave, odjeli,
kupujem uz dobru cijenu. O
bratili se u Bircaninovoj ulici
20, svako prije podne od 8-12
sati.

38143-2

Kupujem
stare knjige biblioteke
uz najbolju cijenu. Antike
Dobeljevića, Makedon
ska ulica 26. 37913-2

Činovnike,

koje govorile njemački i ma
đarski, mogu dobiti namje
štenje kod fonda za udovice
i siročad, Beograd, Terazije 4.
Najtečajnije neka izvole o
sobno doći sa pismenom po
nudama u spomenuti ured od
10 do 12 sati prije podne.
Prednost imaju one, koje su
verzirane u osigurateljnim po
sljovima.

1203-2

Milivoje J. Sjenicki
izvještava rodjake, pri
atelje i poznanike, da mu
svu prepisku od sada u
pučuju na adresu **Mili
voje J. Sjenicki, Case
4489 Servette, Gene
ve (Suisse).**

1210

Namještenja.
Traže se:
dvije djevojke za stalno po
služivanje, za Resavsku ulicu
54, i za Miloša Velikog 46.
38117-3

Tržaj
poslastičarskog pomočnika.
Može stupiti odmah. Obraćiti
se na gospodinu Sonnenchein
Jenčen, Obilićev Venac 33.
g-3

Služavku
potrebna je za cijeli kućevni
posao. Javiti se Terazije 34,
II. sprat, lijevo. 38145-3

Tržaj rudenike i radenice
za pakovanje cigareta, fabrika
cigaretu u Šmederevu.
Dajta obavještenja: Lomina
ulica 15, od 8-9 sati prije
podne. 38137-3

Dobrog rehušera
treba fotografski atelje Man
dilovića, Kralj Milana ulica
br. 7. 38130-3

Razno.

Povećavanje slike

najdraža uspomena —
od svake slike uz unjerenje
cijene i najlepšoj izradi pravu
Photo-Pick-Rück — Beograd,
Kralja Milana ulica 42.

Agente tražim za mjesto u sva
kom gradu. Dobra zarada.

38136-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

**Milivoje Sjenickome, Ge
neve, Case 4489, Servette.**
Moj brat Vojislav Stojanović,
stolar, zanatlijača, četnički
vojnici, učenik Škole vojne
muzike, Miličićev ulica 27.
Beograd. 38142-8

Milivoje Sjenickome, Ge